

مراقب پیشران‌های شناختی ترامپ باشید!

این روزها که زم‌مه‌هایی از احیای گفت‌وگوها میان ایران و آمریکا در برخی محافل رسانه‌ای و دیپلماتیک شنیده می‌شود، تحلیل فضای پس از هر گونه توافق احتمالی، اهمیت بیشتری از خود فرایند مذک‌ره دارد، زیرا طرف مقابل ما، نه دولتی عادی، که ساختاری مبتنی بر فریب، سلطه و بازیگری چندلایه است، به‌ویژه اگر در دوره پس‌اتوافق، پای فردی مانند دونالد ترامپ دوباره به کاخ سفید باز شود. برخی چهره‌های خوش‌بین به مذاکره، گمان می‌کنند که با رسیدن به توافقی موقت یا جامع، مسیر تعامل میان تهران و واشنگتن به شکلی آرام و پیش‌بینی‌پذیر ادامه خواهد یافت. اما تجربه برجام و رفتارهای ترامپ در سال‌های ۲۰۱۸ تا ۲۰۲۰ به‌روشنی نشان داد که آمریکا، به‌ویژه با یک رهبر پوپولیست و نامتوازن، فاقد هر گونه پایبندی پایدار به تعهدات است. اما موضوع از این نیز فراتر می‌رود. ترامپ، برخلاف تصور ساده‌انگاران به برخی تحلیل‌گران، دارای الگوهای شناختی مشخص و قابل شناسایی در سیاست خارجی است. رفتارهای او نه بر اساس منطق حقوقی و دیپلماتیک، بلکه بر پایه پیشران‌هایی چون «تصورسازی از قدرت»، «تحقیر طرف مقابل برای کسب محبوبیت داخلی»، «شوک درمانی رسانه‌ای» و «الزام به بازتعریف مداوم نقش آمریکا به‌عنوان کدخدا» بنا شده‌اند. در دوره پس‌اتوافق، ترامپ بدون تردید توافق با ایران را ـ حتی اگر حاصل شود ـ یازیرپای می‌گذارد، یا با فشار روانی، رسانه‌ای و تحریمی، به‌دنبال بازتعریف آن به نفع خود خواهد بود. او نشان داده است که از برهم‌زدن قواعد بازی برای نمایش اقتدار شخصی‌اش، ابایی ندارد. برای ترامپ، توافقی که در آن عقب‌نشینی واقعی از طرف آمریکا صورت گرفته باشد، قابل تحمل نیست؛ مگر این که بتواند از طریق جنگ شناختی، ایران را وادار به پذیرش معنای جدیدی از توافق کند؛ چیزی که در واقع بازگشت به سلطه‌جویی گذشته است. از این رو، آقایان مسئول در حوزه دیپلماسی و رسانه باید هوشیار باشند. ورود به دوره پس‌اتوافق بدون آمادگی شناختی و بدون سناریونویسی دقیق در برابر رفتارهای غیرقابل‌پیش‌بینی ترامپ، خطایی راهبردی و تکرار تجربه تلخ خروج آمریکا از برجام خواهد بود. لازم است تیم سیاست‌ خارجی با هماهنگی دستگاه‌های رسانه‌ای کشور، همزمان با هرگونه پیشرفت در گفت‌وگوها، به‌طور جدی به طراحی سپرهای شناختی، ظرفیت‌های بازدارندگی دیپلماتیک و تولید روایت مستقل و مقاوم در فضای بین‌المللی بپردازد. در نبرد با پیشران‌های روانی و رسانه‌ای ترامپ، آنچه‌پیروز می‌شود، نه لیخند دیپلماتیک، بلکه درک عمیق از نبرد ادراکی و برخورد هوشمندانه با قواعد بازی پوپولیستی است. امروز زمان بیداری راهبردی است، نه غفلت خوش‌بینانه.

ایست به صعود طلاق!

بررسی داده‌های ثبت احوال کشور نشان می‌دهد که طی سال گذشته بالاخره ترمز طلاق در استان کشیده شد و شاهد کاهش حدود ۴ درصدی این آمار و کاهشی شدن روند در مقایسه با ۳ سال قبل از آن هستیم

زهرآ کیوانلو- در دنیای پرتلاطم امروز، آمارهای رسمی مانند قطب‌نمایی هستند که جهت حرکت جامعه‌ران‌شان می‌دهندو مسیر تصمیم‌گیری و اقدامات متولیان و برنامه‌ریزان را نیز تعیین می‌کنند؛ ثبت احوال کشور هر سال تصویری کمی از تولد، مرگ، ازدواج و طلاق با ارائه آمار رویدادهای حیاتی کشور پیش‌روی تصمیم‌گیران، پژوهشگران، روزنامه‌نگاران و متولیان قرار می‌دهد؛ تصویری که گاه‌امیدوارکننده است و گاه هشداردهنده. به تازگی نیز آمار کامل رویدادهای حیاتی سال ۱۴۰۳ توسط ثبت احوال کشور منتشر شده که حاوی نکته ای است که می‌تواند جرقه‌های امیدار در فضای تاریک آمارهای اجتماعی روشن کند؛ توقف روند صعودی طلاق و کاهش‌ی شدن روند که باید به فال نیک گرفت و البته در مسیر ادامه یافتن آن نیز تلاش کرد. ضمن این که هر چند روند، مسیر کاهش‌ی به خود گرفته اما همچنان آمار طلاق در استان ماعدد بالایی است و رتبه دوم کشور از نظر آمار ی راداریم که باید برای کاهش آن نیز تلاش کرد. بررسی داده های ثبت احوال در سال‌های اخیر نشان می‌دهد که طلاق در ایران به یک «مسئله ساختاری» تبدیل شده است، از سال ۱۳۹۵ تا ۱۴۰۲ در برخی استان‌ها مانند تهران و خراسان رضوی از دواج و طلاق تقریباً

قرار است حدود ۳۵۰۰ جنگجوی خارجی، عمدتاً اویغورهای چین و آسیای میانه‌ای‌ها، به یک واحد تازه تأسیس به نام لشکر ۸۴ ارتش جولانی بپیوندند

بمب ساعتی آمریکا برای امنیت منطقه‌ای

نگاه که جولانی و حامیان خارجی آن به شدت نگران شورش این دسته از شبه نظامیان در برابر گرفتن حکم اخراج از سوریه هستند چرا که آن‌ها سال‌ها در سوریه جنگیده‌اند و اکنون برای خود از خوان قدرت سهمی قائل بوده و از طرف دیگر بسیاری از کشورها به دلیل عضویت در گروه‌های تروریستی از پذیرش آن‌ها خودداری می‌کنند. نگاهی به سابقه‌ی بیش از یک دهه‌ای فعالیت این گروه‌ها نشان می‌دهد که با وجود تفاوت‌های زبانی، نژادی و ایدئولوژیک، اقدام به شورش، جدایی طلبی و اختلافات درون گروهی همواره بخشی از منش رفتاری تکفیری‌ها بوده که جولانی به خوبی از آن آگاه است.

بسیاری از این افراد تحت عنوان «مجاهدین» به گروه‌های تروریستی مانند داعش، جبهه النصره (تحت نام جدید هیئت تحریر الشام) و دیگر گروه‌های تکفیری پیوسته‌اند. سازمان ملل و بسیاری از کشورها (از جمله روسیه، چین و ایران) این گروه‌ها در لیست تروریستی قرار داده‌اند.

چالش بعدی پس از اعطای تابعیت و عضویت این دسته افراد در ارتش سوریه، این است که آیا این جنگجویان حاضر به کنار گذاشتن ایدئولوژی تکفیری هستند؟ به عبارت دیگر حتی اگر فرض کنیم جولانی در تغییر رویه خود صادق است (امری که بسیاری از تحلیل‌گران در آن تردید دارند)، این پرسش همچنان باقی می‌ماند که آیا او توانایی مدیریت هزاران جنگجوی مسلح با سابقه خشونت‌بار و ایدئولوژی فرقه‌گرا را دارد؟

بسیاری از این افراد سال‌ها تحت آموزش‌های افراطی بوده‌اند و به‌دشواری می‌توانند از عقاید جهادی خود دست بکشند. بخش زیادی از این افراد صرفاً به دلیل فقدان گزینه جایگزین یا نیاز مالی و دریافت تابعیت سوری پیشنهاد ادغام را پذیرفته‌اند و هیچ تضمین ایدئولوژیکی یا تغییر عقیده رسمی توسط این افراد اعلام نشده است.

گسترش خشونت‌های فرقه‌ای و سرکوب خونین اقلیت‌های علوی و دروزی در طی کمتر از ۶ ماه از روی کار آمدن مسلحین، اراده توانایی جولانی برای مهار شبه‌نظامیان تکفیری در صف نیروهایش را به‌طور جدی زیر سوال برده است.

به‌طور مثال در ۲۶ دسامبر ۲۰۲۴، معترضان علوی در سراسر کشور خشم خود را در اکنش به آتش‌زدن حرم حسین بن حمدان الخصیبی ابراز کردند. در این فیلم، مردان مسلحی که به زبان ازبکی صحبت می‌کنند و طبق

مارپیچ احداث نیروگاه خورشیدی!

هرچند اختیار صدور مجوز احداث نیروگاه خورشیدی کمتر از ۷ مگاوات به استان تفویض شده اما ناقص بودن روند تفویض این اختیارات، مشکلاتی را برای سرمایه‌گذاران به دنبال داشته است

حمیدرضا حلاجیان- مدتی پیش ساتبا، اختیار صدور مجوز احداث نیروگاه خورشیدی را به استان خراسان رضوی تفویض کرد، این مجوز برای احداث نیروگاه‌های کمتر از ۷ مگاوات صادر شده بود، این اقدام به گفته رئیس کمیسیون انرژی اتاق بازرگانی استان، مرحله‌ای را که گاهی بیش از ۲ ماه به طول می‌انجامد تا ۴ یا ۵ روز کاهش داد بنابر این انصافا برای سرمایه‌گذاری و تولید مفید بود اما همه ما جرا در مجوز احداث نیروگاه خلاصه نمی‌شود و همچنان مارپیچی از مراحل و موانعی که به ضرر سرمایه‌گذاری است سر راه وجود دارد، به طوری که در مرحله بعد یعنی انعقاد قرارداد و همچنین اتصال به شبکه، سرمایه‌گذار باید به تهران سفر کند و چنانچه رئیس کمیسیون انرژی اتاق می‌گوید، اطلاعات مورد نیاز را با فاش به ساتبا تحویل دهد آن هم در عصر انفجار فناوری‌های دیجیتال، این موضوعی است که شه‌ریار صابر عضو انجمن سانکای خراسان رضوی نیز به آن رشد پرداخت و البته دلیل اصلی و قابل تامل آن را رشد نیافتن ساختار ساتبا همگام با افزایش تقاضا دانست.

شه‌ریار صابر عضو انجمن سانکای استان، درباره‌ی بوروکراسی پیچیده اخذ مجوز احداث نیروگاه تجدیدپذیر به «خراسان رضوی» گفت: اصلی‌ترین دلیل طولانی شدن اخذ مجوز این است که ساتبا تا سال گذشته هر سال شاید ۳۰ مجوز احداث نیروگاه صادر می‌کرد، اما الان این سازمان هفته‌ای ۱۰۰ پروانه باید صادر کند، این سازمان متناسب با آن رشد نکرده است و مسئله مهم بعدی این است که این دوستان در تهران هستند و شما هر بار برای حل مشکلی باید به تهران رفت و آمد داشته باشید.

۲۰ درصد کار جلورفته است
صابر با بیان این که حجم کار متناظر با ساختار موجود نیست، اظهار کرد: اگر چه تفویض اختیار ا شده است اما کل ساختار که به استان

اخبار | ۱۱

قرار است حدود ۳۵۰۰ جنگجوی خارجی، عمدتاً اویغورهای چین و آسیای میانه‌ای‌ها، به یک واحد تازه تأسیس به نام لشکر ۸۴ ارتش جولانی بپیوندند

بمب ساعتی آمریکا برای امنیت منطقه‌ای

گزارش‌ها با هیئت تحریر الشام مرتبط هستند، به اماکن متبر که اقلیت علوی توهین و حمله می‌کنند.

این مسئله در هفته‌های بعد به‌یورش گسترده به مناطق علوی نشین ساحل غربی سوریه نیز تسری یافت که با فاجعه‌ای حقوق بشری همراه شد. به گفته دیده‌بان حقوق بشر سوریه، بیش از ۱۷۰۰ نفر شامل زنان و کودکان از اقلیت علوی در حمله نیروهای تحت امر تحریر الشام کشته شدند.

اهداف آمریکا

به نظر می‌رسد آمریکا با علم به این تبعات، این اقدام را برای تحت فشار قرار دادن رقبای پیش می‌برد. اما در بلندمدت، این سیاست می‌تواند به یک «بمب ساعتی امنیتی» در غرب آسیا و فراتر از آن تبدیل شود. الوقت نوشت: ادغام ایغور هاو چچنی‌ها در یک ساختار نظامی سازمان‌یافته و نیمه رسمی می‌تواند به عنوان ابزار فشار ژئوپلیتیک علیه روسیه و چین استفاده شود. آمریکا با این اقدام می‌تواند فشار بر این دو رقیب را افزایش دهد.

روسیه و چین هشدار داده‌اند که حضور جنگجویان خارجی در سوریه تهدیدی برای امنیت منطقه‌ای است.

این کشورها بیم دارند که تجارب نظامی این نیروها به شورش‌های داخلی در جمهوری‌های مسلمان نشین آسیای میانه ویا منطقه سین کیانگ باز گردد. ایغور ها تحت لوای حزب ت ر کستان اسلامی تهدیدی بالقوه برای امنیت داخلی چین محسوب می‌شوند. سابقه درگیری‌های خونین در سین کیانگ و سیاست‌های سختگیرانه دولت چین علیه مسلمانان این منطقه، نگرانی‌ها را درباره انتقال تروریسم از سوریه به داخل چین افزایش داده است.

در این باره سخنگوی وزارت امور خارجه چین با درک از سناریوی آمریکا در سوریه گفت: «چین امیدوار است که سوریه در پاسخ به نگرانی‌های جامعه بین‌المللی، با همه اشکال تروریسم و نیروهای افراطی مقابله کند.» دربار ه خطر آفرینی برای منافع امنیتی روسیه، احتمال می‌رود که چچنی‌ها و داغستانی‌هایی که سال‌ها در سوریه جنگیده‌اند، اکنون ممکن است به زادگاه خود بازگردند یا از خاک سوریه به عنوان سکوی حمله به منافع روسیه در خاور میانه استفاده کنند. این موضوع یکی از دغدغه‌های راهبردی کرملین است.

آمریکا ممکن است به دنبال ایجاد یک «حکومت ضعیف و وابسته در سوریه» باشد تا مانع از تقویت محور مقاومت شود. بسیاری از این جنگجویان دیدگاه‌های تکفیری دارند که با اهداف محور مقاومت در تضاد کامل است. این اقدام می‌تواند به بی‌ثباتی در عراق و لبنان نیز گسترش یابد. بنابر این عضویت جنگجویان خارجی در ساختار نظامی تحت حمایت آمریکا در سوریه، نه تنها پایان یک بحران نیست، بلکه ممکن است آغازی بر بحران جدیدی در منطقه باشد. این تصمیم، در ظاهر می‌تواند نوعی راه‌حل میدانی برای مدیریت شبه نظامیان خارجی باشد، اما در واقع بستری است برای بی‌ثبات‌سازی طولانی‌مدت، رقابت ژئوپلیتیک و بازی با عناصر رادیکال که ممکن است یک بار دیگر به تهدیدی جهانی بدل شوند.

موانع حقوقی برای تفویض

خداپی مشاور عالی استاندار در پروژه‌های کلان در خصوص بوروکراسی پیچیده اخذ مجوز برای نیروگاه تجدیدپذیر با توجه به تفویض اختیار به استان‌ها توضیح داد: اعطای مجوز دو بخش است، صدور پروانه و انعقاد قرارداد که هر دو مرحله سابقا در تهران انجام می‌شد، حتی استعلام از جهاد کشاورزی برای سرمایه‌گذار باید در تهران انجام می‌شد، الان موضوع صدور پروانه در استان انجام می‌شود، و اقعیت این است که ما می‌دانستیم که این تفویض یک موانع حقوقی می‌تواند داشته باشد، برای مثال طرف قرارداد تولیدکننده باید رئیس خود ساتبا باشد، از همین و ما پیشنهاد دادیم تمام مراحل صدور مجوز به جز انعقاد قرارداد به استان تفویض شود، البته الان باید یک مورد آخر به صورت الکترونیک مورد قبول واقع شود و مادر حال رایزنی برای این موضوع هستیم که این مورد هم تفویض شود.

خداپی با بیان این که رویکرد در تهران به نحوی است که اراده به تفویض وجود دارد، اظهار کرد: موضوع محدودیت نرم افزاری است که قرار شده این مشکل برطرف شود و درباره این تیک آخر نیز الان چنین نیست که برای گرفتن سرمایه‌گذار لازم باشد چندین بار به تهران سفر کند و مراحل قبلی اتفاق بیفتند. در هر حال متقاضیمان تفویض تمام مراحل به استان است.

باید محدودیت‌های طرف مقابل را درک

کنیم

اوبابیان این که باید برای حل مسائل بتوانیم ذهنیت را به هم نزدیک کنیم، گفت: در مرحله از مذاکرات واقعا با مقاومت‌هایی روبه‌رو شدیم که حتی بعضی از دوستان برآشفتمی‌خواستند که رسانه‌ای کنند ولی قرار بر این شد که با سعه صدرو نزدیک شدن و درک کردن محدودیت‌های طرف مقابل راه حل مناسب پیدا شود اما الان دیگر مانند گذشته نیست و لازم نیست سرمایه‌گذار دفعات متعدد به تهران سفر کند. ادامه این مطلب را در سایت روزنامه خراسان بخوانید.